

**T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES**

ESAS NO : 2021/173
KARAR NO : 2021/156
KARAR TR : 05/04/2021

ÖZET: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na ba lı Saray Rehabilitasyon Merkezinde usta ö retici olarak çalı an davacının ücretinin tam olarak ö denmedi i, bu nedenle kıdem tazminatı, ücretli izin alaca ı, eksik ö denen ücret alaca ı ve ilave tediye alaca ının i leyecek yasal faiziyle birlikte ö denmesi istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE görölmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : N.K.
Vekili : Av. T.T.
Davalı : Aile ve Çalı ma Sosyal Hizmetler Bakanlı ı
Vekili : Av. F.G.Y.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, müvekkilinin 07/11/2002 tarihinden itibaren birer yıllık dönemler halinde Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlü üne ba lı Saray Rehabilitasyon Merkezinde usta ö retici olarak çalı tı ını; 20/05/2009 tarihinde psikolojik zorlamalarla i akdini istifa etmek suretiyle feshetti ini; davacının 2004-2005 yılları ile 2006 yılının ilk iki ayında haftanın 3 günü 15 saatlik süre ile çalı tırıldı ını, bu dönemde 7,5 saat bir gün kabul edilerek sigorta primlerinin 8-10 gün üzerinden yapıldı ını; 2006 yılının Mart ayından itibaren haftanın 5 günü, haftalık 30 saat üzerinden çalı tırıldı ını; primlerinin de aynı yöntemle 20-22 gün üzerinden oldu unu, 657 Sayılı Kanun'un 179. maddesine göre özel e itime muhtaç ö rencilerin e itim ve ö retim gördü ü Kurumlarda görevli ö retmen ve yöneticilere ücretlerin % 25 fazla ö denmesi gerekti ini; davacının da bu statüde oldu u ancak ücret ö demelerinin % 25 zamlı ö denmedi ini; 657 sayılı Kanun'un 5. maddesine göre davacının 4 maddede belirtilen istihdam ekillerine tabi olarak çalı madı ının sabit oldu unu; davacının ilgili mevzuat gere i tahsis edilen sürekli i çi kadrolarında belirsiz süreli i sözleşmelerle çalı tırılan sürekli i çi oldu unu ve tam süreli çalı an i çi statüsünde oldu unu ileri sürerek, eksik ö denen ücret alaca ı 25.800 TL, ücretli izin alaca ı 100 TL, kıdem tazminatı 100 TL ilave tediye alaca ı 8.500 TL olmak üzere toplam 34.500 TL alaca ın tahsili istemiyle, adli yargı yerinde dava açmı tır.

Davacı vekili, 05/08/2013 tarihli ıslah dilekçesinde alacak miktarını 5.052,19 TL artırarak 39.552,19 TL ye çıkartmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N B A V U R U S Ü R E C

A. Adli Yargıda

2. Ankara 11. Mahkemesinin 13/10/2015 tarihli ve E.2012/207, K.2015/945 sayılı dosyasında, davacının 14/11/2002 - 20/05/2009 tarihleri arasında davalı i yerinde usta

ö retici olarak çalı tı 1, davacının i verene verdi i i ten ayrılaca ı beyanını içeren yazıda fesih sebebi belirtilmemi ise de dinlenen tanık beyanları ve tüm dosya kapsamına göre davacının ücretinin tam olarak ödenmedi i, bu nedenle davacının i akdinin feshinin haklı nedene dayandı ı ve kıdem tazminatına hak kazandı ının kabul edildi i; davacının haftada ortalama 5 gün tam süreli olarak çalı tı ı, ancak ücretinin çalı ılan saate göre ödendi i; çalı ılmayan 1 gün hafta tatili ücretinin, UBGY günlerine denk gelen ücretlerinin de ödenmedi i gibi 657 sayılı Kanun'un 176 maddesine %25 zamlı ödenmesi gereken ek ders ücretinin de ödenmedi i, yine davalı i yerinin Bakanlık oldu u ve 6772 sayılı Kanun'a tabi oldu u ve davacıya ilave tediye ödenmesi gerekti i halde ödenmedi i ve davacıya kullandırıldı ı yahut kar ılı mın ödendi i davalı i verence yöntemine uygun olarak ispatlanmayan yıllık izin ücreti alaca ının da ödenmesi gerekti i yolunda olu an vicdani kanı ile davanın kısmen kabulüne karar verilmi , bu karara kar ı davacı ve davalı vekilleri temyiz isteminde bulunmu tur.

3. Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin 09/04/2019 tarihli ve E.2016/7298, K.2019/8098 sayılı dosyasında, davada, ücret, çalı ma saati, süreleri ve benzeri bir çok esaslı çalı ma ko ulunun statü hukuku içinde önceden düzenlendi i ve idareye üstün yetkiler tanındı ı çalı ma ili kisinde, ba ta Kanunu olmak üzere özel hukuk hükümlerinin uygulanması ili kinin niteli iyle ba da madı ı; uyu mazlı ın statü hukukunu ilgilendirdi i kanaatine varıldı ı gerekçesiyle, uyu mazlı ın çözüm yeri idari yargı olup, Mahkemece, 6100 sayılı HMK'nun 114/1 -b ve 115. maddeleri uyarınca, yargı yolunun caiz olmaması sebebiyle dava artı yoklu undan davanın usulden reddine karar verilmesi gerekti i gerekçesiyle mahkeme kararı bozulmu tur.

4. **Ankara 11. Mahkemesinin 25/02/2020 tarihli ve E.2019/616, K.2020/78 sayılı dosyasında**, bozma kararına uyulmu olmakla, ilam do rultusunda taleplerin reddine karar verilmi ; dava konusunun idari yargının görev alanına girmesi nedeniyle dava artı yönünden davanın usulen reddine karar verilmi , bu karar kesinle mi tir.

5. Davacı vekili bu kez, kıdem tazminatı, ücretli izin alaca ı, eksik ödenen ücret alaca ı ve ilave tediye alaca ından olu an 39.552,19 TL'nin 21/03/2012 tarihinden itibaren i leyecek yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

6. **Ankara 23. dare Mahkemesinin 28/10/2020 tarihli ve E.2020/1138 sayılı dosyasında**, davacı ile idare arasında yapılan i akdinin gere ince idare bünyesinde usta ö retici olarak çalı an davacının i akdini feshetmesi sonucunda, kıdem tazminatı, ücretli izin alaca ı, eksik ödenen ücret alaca ı ve **ilave** tediye alaca ının tazmin edilmesi talebiyle açılan davada, tazmin edilmesi istenilen alacak kalemlerinin i hukuku mevzuatından kaynaklı alacaklar olması sebebiyle, uyu mazlı ın özel hukuk hükümlerine tabi olarak i mahkemelerinde çözülmesi gerekti inden adli yargının görev alanına girdi i sonucuna varıldı ı gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosya incelemesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar verilmi tir.

III. LG L HUKUK

7. 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2. maddesinde "Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç i veren tarafından çalı tırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar..." denilmi , aynı Kanun'un "Uyu mazlıkların Çözüm Yeri" ba lıklı 134.

maddesinde, "Bu Kanun'un uygulanmasından do an uyu mazlıklar, yetkili i mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür" hükmüne yer verilmi ; 506 sayılı Kanun hükümleri 01/10/2008 tarihinde yürürlü e giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmı tır.

8. 5510 sayılı Kanun'un 3. maddesinde; kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken ki i sigortalı olarak tanımlanmı ; 79. madde ile ba layan 4. Kısımında, primlere ili kin hükümlere yer verilmi ; 101. maddesinde "*Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyu mazlıklar Mahkemelerinde görülür*" denilmi tir.

9. 4857 sayılı Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının,i verenler ile bir i sözleşme dayanarak çalı tırılan i çilerin çalı ma artları ve çalı ma ortamına ili kin hak ve sorumluluklarını düzenlemek oldu u belirtilmi ; "*Sözle mesi, Türleri ve Feshi*" hususuna Kanun'un 8. maddesi ve devamında, kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ili kin hususlara ise Kanun'un de i ki maddelerinde yer verilmi tir.

10. 7036 sayılı Mahkemeleri Kanunu'nun "*mahkemelerinin kurulu u*" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

"(1) mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü ü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlı nca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı lk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kurulu , Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) durumunun gerekli kıldı ı yerlerde i mahkemelerinin birden fazla dairesi olu turulabilir. Bu daireler numaralandırılır. htisarla manın sa lanması amacıyla, gelen i lerin yo unlu u ve niteli i dikkate alınarak, daireler arasındaki i da ılımlı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) mahkemesi kurulmamı olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve i lere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

11. 7036 sayılı Kanun'un "*Dava artı olarak arabuluculuk*" ba lıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası öyledir:

"(1) Kanuna, bireysel veya toplu i sözleşme dayanan i çi veya i veren alaca ı ve tazminatı ile i e iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya ba vurulmu olması dava artıdır."

12. 7036 sayılı Kanun'un "*Görev*" ba lıklı 5. maddesi öyledir:

"(1) mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun kinci Kısımının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi i çiler ile i veren veya i veren vekilleri arasında, i ili kisi nedeniyle sözleşme veya kanundan do an her türlü hukuk uyu mazlıklarına,

b) *dari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyu mazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye Kurumunun taraf oldu u i ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyu mazlıklara,*
c) *Di er kanunlarda i mahkemelerinin görevli oldu u belirtilen uyu mazlıklara, ili kin dava ve i lere bakar."*

13. 7036 sayılı Kanun'un "Geçici Hükümleri" ba lıklı Geçici madde 1 öyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gere ince kurulan i mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmu i mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlü e girdi i tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava artı olarak arabuluculu a ili kin hükümleri, bu hükümlerin yürürlü e girdi i tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Ba ka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla i mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve i ler, i mahkemelerine devredilmez; kesinle inceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlü e girdi i tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ili kin hükümlere tabidir."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

14. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/04/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anlaşıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

15. Raportör-Hakim Gül en AKAR PEHL VAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü lüp dü ünüldü:

16. Dava, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na ba lı Saray Rehabilitasyon Merkezinde usta ö retici olarak çalı an davacının, 20/05/2009 tarihinde i sözleşme ile mesini haklı nedenle feshetti i, ücretlerinin eksik ödendi i, ilave tediye alaca ının ise ödenmedi i ve yıllık ücretli izinlerinin kullandırılmadı ı ileri sürülerek, kıdem tazminatı, yıllık izin ücreti, eksik ödenen ücret ve ilave tediye alacaklarının ödenmesi istemiyle açılmış tır.

17. Davacının, idareyle arasında bir hizmet ili kisi kuruldu u, talep edilen tazminatlarının Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan oldu u dikkate alındı ında, uyu mazlı ının özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmış tır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Ankara 23. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile Ankara 11. Mahkemesince verilen 25/02/2020 tarihli ve E.2019/616, K.2020/78 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDU UNA,

B. Ankara 23. dare Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 11. Mahkemesince verilen 25/02/2020 tarihli ve E.2019/616, K.2020/78 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

05/04/2021 tarihinde, OY BİRLİKLE KESİNLİK OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Bırol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN